

Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisen opas

Opas julkaistaan Suomi.fi:ssä 18.11.2024

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suomi.fi

Häiriö- ja kriisitilanteisiin varautumisen ja toiminnan ohjeet yhdessä oppaassa

Varautumisopas kokoaa laaja-alaisesti eri toimijoiden tietoa ja ohjeet häiriöihin ja kriiseihin varautumisesta yhteen paikkaan Suomi.fi-verkkopalveluun.

Tuloksena on yhteinen varautumistiedon kokonaisuus.

- Vastaamme eri kohderyhmien tietotarpeisiin edistäten heidän motivoitumistaan varautumiseen ja kasvattaen valmiutta häiriötilanteissa toimimiseen.
- Laajennamme varautumisen perustietojen saatavuutta eri kielillä.
- Varmistamme, että omatoimisen varautumisen ja kansalaisena toimimisen ohjeet ovat saavutettavassa ja häiriönkestävässä palvelussa.

Opas on kansalaisviestinnän väline varautumisesta kertomiseen

Opas tukee eri tahojen omaa viestintää varautumisen aiheista. Se on paikka, johon ihmiset voi ohjata laajemman varautumistiedon ääreen.

Suomi.fin opas ei korvaa jo olemassa olevia varautumisen verkkosivustoja tai viranomaisten omia verkkosisältöjä. Ne toteuttavat jatkossakin omaa tarkoitustaan viranomaisviestinnässä ja kansalaisille varautumisesta kertomisessa.

Toivomme, että hyödynnätte opasta aktiivisesti omassa toiminnassanne ja viestinnässänne!

Mitä materiaaleja tuotetaan?

- Opas Suomi.fi:ssä
 - Kohderyhmätietoon pohjautuva sisältö
 - Kielinä suomi, ruotsi ja englanti
 - Viittomat suomalaisella ja suomenruotsalaisella viittomakielellä aiheiden pääkohdista
 - Saavutettava, mobiiliskaalautuva ja häiriönkestävä palvelu
- Pdf-opas
 - Kokoa tiiviisti esitemuotoon yleistietoa varautumisesta sekä varautumisen perusohjeet
 - Versiot: suomi, ruotsi, englanti, arabia, somali, dari, farsi, sorani, venäjä, ukraina, pohjois-, inarin- ja koltansaame, selkosuomi ja selkoruotsi
 - Ladattavissa Suomi.fi:stä, ei valmiita painettuja esitteitä

Varautumisoppaan sisältö

Miten varaudut ja toimit eri tilanteissa:

- Sähkökatko, vesikatko ja veden saastuminen
 - Harjoitus pitkästä sähkökatkosta
- Tietoliikenteen ja viestintäyhteyksien sekä maksamisen häiriöt
- Myrskyt ja tulvat, maastopalot ja suuret rakennuspalot
- Vaarallisten aineiden leviäminen ja säteilyvaaratilanne
- Epidemiat ja pandemiat
- Kyberhyökkäykset ja -häiriöt
- Terrorismi
- Sotilaallinen konflikti ja väestönsuojelu

Muut tietosisällöt:

- Mitä varautuminen on: perustietoa varautumisesta ja sen keinoista
- Mitä tilanteita häiriöllä, kriisillä ja poikkeusoloilla tarkoitetaan
- Mitä ovat hybridi- ja informaatiovaikuttaminen
- Henkinen kriisinkestävyys, avun saaminen ja antaminen
- Vapaaehtoistoiminta ja kouluttautuminen
- Miten yhteiskunnan toimijat varautuvat

Tavoitteet: tieto, asenne ja osaaminen

Oppaan ja varautumisviestinnän tavoitteena on, että

- väestö on varautunut erilaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin, ymmärtää aktiivisen roolinsa niissä, hankkii tarvittavat kansalaistaidot ja osaa toimia ja auttaa
- luottamus viranomaisiin pysyy korkealla tasolla ja kasvaa
- ymmärrys omatoimisen varautumisen monipuolisuudesta kasvaa
- väestön psyykkinen häiriön- ja kriisinsietokyky paranee
- yhä useampi ihminen tuntee kotivaran ja on hankkinut sen
- väestöllä on osaamista sisälle suojautumiseen sekä väestönsuojien käyttöönottoon
- ”yhteiskunta hoitaa”-ajattelu vähenee. Kriisitilanteissa viranomaiset auttavat kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia.

Oppaan tuotannossa mukana

Tekstistä vastaavat:

sisäministeriö ja suomi.fi-verkkotoimitus

Teksti tuotettu yhteistyössä:

Digi- ja väestötietovirasto, Huoltovarmuuskeskus, Ilmatieteen laitos, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, MIELI Suomen Mielenterveys ry, Maa- ja metsätalousministeriö, Marttaliitto ry, Pelastustoimi, Poliisi, Puolustusministeriö, Puolustusvoimat, Rahoitusvakuusvirasto, Sosiaali- ja terveysministeriö, Suojelupoliisi, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö, Suomen Punainen Risti, Säteilyturvakeskus, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Turvallisuuskomitean sihteeristö, Työterveyslaitos, Valtioneuvoston kanslia, Ympäristöministeriö

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suomi.fi

Opas toteutetaan osana laajempaa väestön omatoimisen varautumisen viestintäkokonaisuutta

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi vahvistaa
varautumisen osaamista kaikissa väestöryhmissä muun muassa
ohjauksella, neuvonnalla ja valvonnalla.

Väestön omatoimisen varautumisen vahvistaminen viestinnällä

Väestön omatoiminen varautuminen on tärkeä osa Suomen kriisinkestävyyttä.

- Sisäministeriö on tehnyt varautumisviestinnän kehittämisen ja valmistelun toimenpiteitä vuodesta 2022 lähtien.
- Vuosina 2023–2024 sisäministeriö on toteuttanut useita omia ja yhteistyössä tehtyjä kampanjoita etenkin nuorille aikuisille.

Viestinnällä lisätään väestön ymmärrystä varautumisesta monitahoisena kokonaisuutena sekä pyritään motivoimaan oman varautumisen parantamiseen.

A photograph of two women standing in the rain in a park-like setting. The woman on the left is older, with short grey hair, wearing a white raincoat and holding a transparent umbrella. The woman on the right is younger, with dark hair, wearing a blue denim jacket over a blue top. They are both looking towards the right. Rain is falling heavily around them, and the background consists of green trees and foliage.

Varautunut pärjää paremmin

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Suomi.fi